

Effect of Heterotrophic Bacteria in Mashhad Sewage on Removal of Mercury From Used Fluorescent Lamps

Hossein Alidadi

Profoser, Environmental Health Engineering Department, Faculty of Health, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran

Fatemeh Mohammad Hosseini

MSc., Student, Environmental Health Engineering Department, Faculty of Health, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran

Samaneh Gohari

MSc., Environmental Health Engineering Department, Faculty of Health, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran

Ziaeddin Bonyadi

* Professor, Environmental Health Engineering Department, Faculty of Health, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran
(Corresponding author):
E-mail: Bonyadiz@mums.ac.ir)

Received: 2020/08/22

Accepted: 2020/10/10

Document Type: Research article

ABSTRACT

Background and Aim: Today, fluorescent lamps are the most common light sources in the world and Iran. Mercury in these lamps may enter the environment and exert harmful effects. The present study aimed to investigate the effect of heterotrophic bacteria in wastewater on mercury removal from fluorescent lamps.

Materials and Methods: In this study, different components of lamps were separated using a crushing machine and then, mercury was separated from the phosphorus powder by acid washing. Bacteria isolated from wastewater were exposed to acid wash-extracted mercury and the mercury content in the lamps was measured by atomic absorption spectrophotometry. The highest concentration of mercury extracted from lamps was 86.03 ppb at the ratio of HCl to HNO₃ of 4: 1, and the lowest mercury concentration was 14.03 ppb at HCl to HNO₃ of 1:1. The one-way ANOVA test was used to analyze the amount of mercury extracted from the phosphorous powder of lamps at different ratios of acids.

Results: The results of this study showed that heterotrophic bacteria could reduce the mercury levels to less than 5 µg/L. Besides, 19 bacteria isolated from wastewater were resistant to mercury chloride at concentrations of 5 and 10 mg. Also, 10 bacteria could reduce mercury. The highest rate of mercury reduction (92.24%) was related to *Pseudomonas marginalis* and the lowest rate (62.47%) was related to *Pseudomonas simiae*.

Conclusion: This study showed that sewage heterotrophic bacteria can be used as an efficient, low-cost, and environmentally friendly method for the detoxification of mercury from out-of-date fluorescent lamps.

Keywords: Fluorescent Lamp; Mercury; Biosorption; Heterotrophic Wastewater Bacteria

► **Citation:** Alidadi H, Mohammad Hosseini F, Gohari S, Bonyadi Z. Effect of Heterotrophic Bacteria in Mashhad Sewage on Removal of Mercury From Used Fluorescent Lamps. *Iranian Journal of Research in Environmental Health*. Autumn 2020; 6(3): 221-228.

تأثیر باکتری‌های هتروتروف فاضلاب‌های شهری مشهد در حذف جیوه از لامپ‌های فلوروست

چکیده

زمینه و هدف: امروزه لامپ‌های فلوروست، رایج‌ترین منبع نوری جهان هستند. میزان جیوه موجود در این لامپ‌ها ۱۱۵۰-۷۷۲ میلی‌گرم به ازای هر لامپ بوده و با شکستن این لامپ‌ها، جیوه وارد محیط زیست شده و میزان سمیت آن، به شکل و راه ورود به بدن انسان بستگی دارد. جیوه در بدن تجمع یافته و باعث آسیب عصبی، فلچ و نایابی می‌شود. یکی از بهترین روش‌ها برای کاهش جیوه، استفاده از میکروارگانیسم‌هاست. مطالعه حاضر با هدف بررسی تأثیر باکتری‌های هتروتروف فاضلاب در حذف جیوه موجود در لامپ‌های فلوروست انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه از لامپ‌های فلوروست خارج از رده استفاده شد. ابتدا توسط دستگاه خردیش، اجزای مختلف لامپ‌باز هم جدا شد و سپس جیوه آن‌ها با روش اسیدشوبی از پودر فسفر لامپ جدا شد. باکتری‌های جدا شده از فاضلاب در معرض جیوه حاصل از اسیدشوبی قرار گرفته و اثر این باکتری‌ها در کاهش جیوه مورد بررسی قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از مقایسه مقدار جیوه موجود در پودر فسفر لامپ‌های خارج از رده در نسبت‌های مختلف از اسید از آزمون آنواز یک‌طرفه استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد، باکتری‌های هتروتروف قادر به کاهش جیوه به کمتر از ۵ میکروگرم بر لیتر می‌باشند و ۱۹ باکتری هتروتروف جداسازی شده از فاضلاب نسبت به غلظت‌های ۵ و ۱۰ میلی‌گرم کلرید جیوه مقاومت نشان داده و بالاترین میزان کاهش جیوه (٪۹۲/۲۴) مربوط به باکتری سودوموناس مارجینالیس و کمترین میزان کاهش جیوه (٪۶۲/۴۷) مربوط به سودوموناس سیمیا بود.

نتیجه‌گیری: باکتری‌های هتروتروف فاضلاب می‌توانند برای سهم‌زدایی جیوه از لامپ‌های فلوروست خارج از رده به عنوان یک روش کارآمد، کم‌هزینه و سازگار با محیط زیست استفاده شود.

کلید واژه‌ها: باکتری‌های هتروتروف فاضلاب، جذب زیستی، جیوه، لامپ‌های فلوروست

حسین علیدادی

استاد، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.

فاطمه محمد حسینی

دانشجوی کارشناسی ارشد گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.

سمانه گوهری

کارشناسی ارشد، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.

ضیاء الدین بنیادی

* استادیار، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.
(تویسندۀ مسئول): پست الکترونیک: Bonyadiz@mums.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۶/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۷/۲۰

نوع مقاله: مقاله اصیل پژوهشی

◀ استناد: علیدادی ح، محمد حسینی ف، گوهری س، بنیادی ض. تأثیر باکتری‌های هتروتروف فاضلاب‌های شهری مشهد در حذف جیوه از لامپ‌های فلوروست. فصلنامه پژوهش در بهداشت محیط. پاییز ۱۳۹۹ (۳): ۲۲۱-۲۲۸.

جیوه یکی از آلاینده‌های زیستمحیطی است که به دو صورت عنصری^۱ و دوظرفیتی^۲ در محیط منتشر می‌شود. این فلز کاربرد گسترده‌ای در دندانپزشکی^(۱)، صنعت طلا، داروسازی، کشاورزی، صنایع کاغذ، نقاشی^(۲) و تجهیزات الکترونیکی دارد. برخی از تجهیزات الکترونیکی مانند تلویزیون، کامپیوتر و لامپ‌های فلوروستن نیز حاوی جیوه هستند^(۳). جیوه ماده اولیه ضروری در تولید لامپ‌های فلوروستن بوده که به عنوان منبع تبدیل نور ماوراء بنفش به نور مرئی است^(۴). مطالعات نشان داده‌اند که هر لامپ فلوروستن به طور طبیعی حاوی ۳۰-۴۰ میلی گرم جیوه و به طور میانگین ۷/۲ میلی گرم جیوه است^(۵). شکستن لامپ‌های فلوروستن، منجر به انتشار جیوه به محیط اطراف می‌گردد. بنابراین موجودات زنده در معرض بخار جیوه قرار گرفته و این امر می‌تواند منجر به ایجاد علائم مسمومیت گردد. میزان سمیت آن، به شکل و راه ورود آن به بدن بستگی دارد^(۶). جیوه می‌تواند در بدن موجودات تجمع یافته و باعث آسیب عصبی، فلچ، نایینایی و آسیب‌های کروموزومی شود^(۷).

روش کار

تمام مواد شیمیایی مورد استفاده در این تحقیق از شرکت مرک آلمان و محیط کشت‌های بیولوژیک مورد استفاده نیز از شرکت ایرسکو ایران تهیه شدند. در این مطالعه از لامپ‌های مستعمل برندهای مختلف موجود در بازار ایران استفاده شد. اجزای مختلف لامپ فلوروستن با استفاده از دستگاه خردایش لامپ (اصفهان، ایران) استخراج گردید. بر اساس این استخراج، حداقل میزان پودر فسفر در بین لامپ‌های مورد مطالعه مشخص شد. سپس ۱۰ میلی لیتر از اسید کلریدریک (۳۷٪ حجمی) و اسید نیتریک (۶۵٪ حجمی) در یک بالن ژوژه ۱۰۰ میلی لیتری ریخته، سپس ۰/۲۵ گرم از پودر فسفر به آن اضافه شد. سپس با آب مقتدر به حجم ۱۰۰ میلی لیتر رسانیده شد.

و به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد روی شیکر با سرعت ۱۳۰ دور در دقیقه قرار گرفت، سپس با کاغذ صافی واتمن ۴۲ محلول فوق صاف و در دمای ۴-۶ درجه سانتی‌گراد نگهداری شد. برای آنالیز جیوه موجود در نمونه‌ها از دستگاه جذب اتمی بخار سرد (آرورا، مدل VG411، ایتالیا) با طول موج ۲۵۳/۷ نانومتر استفاده شد^(۸).

در مطالعه لیانگ و همکاران در چین بر مناطق کشاورزی مجاور کارخانه تولید لامپ فلوروستن، غلظت جیوه کل^۳ و متیل مرکوری^۴ در بینج محلی مورد مطالعه قرار گرفت و مقادیر فوق به طور معنی‌داری بالاتر از نمونه‌های بینج تجاری بود و در موى کارگران این کارخانه نیز میزان غلظت جیوه کل به طور قابل توجهی از ساکنین محلی بالاتر بود^(۸).

روش‌های مختلف فیزیکوشیمیایی (جذب و ترسیب)، شیمیایی، حرارتی، فیلتراسیون و تبادل یون برای حذف ترکیبات جیوه از محیط زیست وجود دارد. امروزه روش‌های بیولوژیک به دلیل سادگی کاربرد، کم‌هزینه بودن و سازگاری با محیط زیست مورد توجه محققان قرار گرفته‌اند^(۹, ۱۰). اگرچه جیوه برای تمام موجودات و میکروارگانیسم‌ها

1. Hg⁰

2. Hg²⁺

3. THG

4. MeHg

بسته و در سانتریفیوژ با دور ۳۰۰۰، به مدت ۱۰ دقیقه و دمای ۱۸ درجه سانتی گراد قرار داده شد. بعد از اتمام این مدت، از مایع رویی برداشته و باقیمانده به مدت ۵ دقیقه جوشانده شد. سپس نمونه در سانتریفیوژ با دور ۱۰۰۰۰، به مدت ۵ دقیقه با دمای ۱۸ درجه سانتی گراد گذاشته شد و در آخر از هر نمونه ۲۰ لاندا برداشته شد و در دمای ۲۰- درجه سانتی گراد قرار داده شد تا زمانی که پرایمرها به نمونه‌ها افزوده گردد. سپس هر کدام از نمونه‌های مورد نظر با روش PCR مورد ارزیابی قرار گرفت.

کلونی‌هایی که در مقابل کلرید جیوه مقاومت نشان دادند، در مواجهه با جیوه استخراج شده از پودر فسفر لامپ‌های فلوروست قرار گرفتند. در این مرحله ۳ عدد لوله آزمایش، یکی حاوی محیط کشت، دومی حاوی کلرید جیوه با غلظت ۵ میلی گرم در لیتر بدون تلچیق باکتری (گروه کنترل ۱) و دیگری حاوی محیط کشت بدون جیوه (گروه کنترل ۲) انتخاب شد. سپس لوله‌ها در انکوباتور شیکردار به مدت ۶ روز در دمای ۳۰ درجه سانتی گراد قرار گرفتند. بعد از این مدت، محیط کشت حاوی ترکیب جیوه و باکتری با فیلتر سر سرنگی ۴۵/۰ میکرون صاف و محلول باقیمانده با دستگاه اسپکترومتری جذب اتمی بخار سرد مدل VG411 در طول موج ۷/۲۵۳ نانومتر مورد آنالیز قرار گرفت. درصد حذف جیوه با استفاده از فرمول زیر محاسبه شد: $(C-T/C)*100$

C: غلظت جیوه در گروه کنترل ۱ (در شرایط عدم حضور باکتری)، T: غلظت جیوه در حضور باکتری و ۶ روز پس از انکوباسیون.

داده‌های به دست آمده به صورت میانگین \pm انحراف معیار ارائه شدن. برای تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از مقایسه مقدار جیوه موجود در پودر فسفر لامپ‌های خارج از رده در نسبت‌های مختلف از اسید از آزمون آنوای یک‌طرفه استفاده شد.

یافته‌ها

مطالعه حاضر با هدف بررسی اثر باکتری‌های هتروتروف بر حذف جیوه لامپ‌های فلوروست خارج از رده انجام شد و نتایج

نمونه فاضلاب مورد نیاز از تصفیه‌خانه فاضلاب شهری (پرکندآباد ۲- مشهد- ایران) تهیه شد. نمونه در رقت‌های ۱، ۱/۰، ۰/۰۱ و ۰/۰۰۱ بروی محیط کشت بلاد آگار به صورت خطی کشت و در انکوباتور با دمای ۳۵ درجه سانتی گراد به مدت ۴۸ ساعت قرار گرفت. از پلیت‌هایی که کلنی‌ها به صورت مجرا رشد کرده بودند (۱، ۱/۰۱) تعدادی کلنی‌برداشته و به طور مجرا به محیط کشت R2A تلچیق و سپس انکوبه شد تا تعداد بیشتری کلنی خالص رشد کنند. برای ذخیره‌سازی باکتری‌های خالص از محلول استوک باکتری استفاده شد. در این مرحله ۲۸ کلنی باکتری خالص انتخاب و با انجام تست تکمیلی گرم، باکتری‌های هتروتروف گرم منفی مشخص شدند.

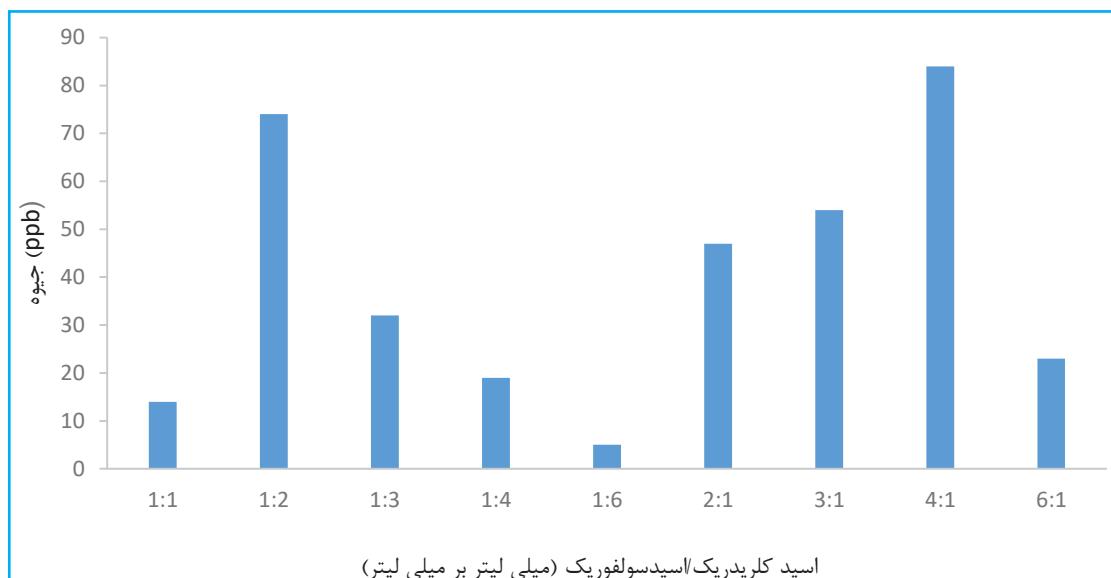
جهت تشخیص قدرت تحمل باکتری‌های هتروتروف نسبت به کلرید جیوه از محیط کشت لوریل تریپتوز برات استریل شده با غلظت‌های ۵ و ۱۰ میلی گرم بر لیتر کلرید جیوه استفاده شد. ۲۸ کلونی خالص شده مرحله قبل، بر روی محیط کشت‌های حاوی LB agar و کلرید جیوه به صورت خطی کشت داده شد و در دمای ۲۸ درجه سانتی گراد به مدت ۴۸ ساعت انکوبه شد. در نهایت، با هدف ارزیابی رشد باکتری‌ها در حضور و عدم حضور کلرید جیوه، پلیت‌های کنترل با پلیت‌های حاوی کلرید جیوه مقایسه شد. برای تعیین جنس و گونه باکتری‌های هتروتروف کاهش‌دهنده جیوه از روش واکنش زجیره ای پلیمراز (PCR)¹ استفاده شد. جهت تعیین توالی باکتری‌های هتروتروف موجود در فاضلاب که کاهش‌دهنده جیوه از جیوه هستند، از تکنیک PCR و پرایمرهای یونیورسال استفاده شد. توالی پرایمرهای مربوطه با استفاده از مقالات مشابه انتخاب شدند (۱۸). ابتدا یک عدد قرص بافر فسفات سالین (PBS)² را در ۲۰۰ میلی‌لیتر آب حل نموده و در اتوکلاو ۱۲۱ درجه سانتی گراد به مدت ۱۵ دقیقه گذاشته تا استریل شود. سپس مقدار ۲۰۰ میکرولیتر از محلول PBS را برداشته و به میکروتیوپ ۱/۵ اضافه شد. در مرحله بعد ۶ کلنی از کلنی‌های رشد یافته روى محیط آگار برداشته و به محلول مورد نظر اضافه شد. سپس درب میکروتیوپ‌ها را

1. Polymerase chain reaction
2. Phosphate-buffered saline

بهترین نسبت برای استخراج به دست آید. این نسبت‌ها در نمودار ۱ نشان داده شده است. نمودار ۱، غلظت جیوه موجود در پودر فسفر در نسبت‌های مختلف اسیدشویی را نشان داده شده است.

نمودار ۲، میانگین ظرفیت جذب جیوه توسط باکتری‌های هتروتروف بومی فاضلاب را نشان می‌دهد.

در نمودارهای ۱ و ۲ نشان داده شده است. نمودار ۱، غلظت جیوه موجود در پودر فسفر در نسبت‌های مختلف اسیدشویی را نشان می‌دهد. در این مطالعه استخراج جیوه از پودر فسفر برای نسبت‌های مختلف اسید کلریدریک و اسیدنیتریک انجام شد تا

نمودار ۱. غلظت جیوه موجود در پودر فسفر در نسبت‌های مختلف اسیدشویی

نمودار ۲. میانگین ظرفیت جذب جیوه توسط باکتری‌های هتروتروف بومی فاضلاب

شرکت تولیدکننده لامپ نیز از عوامل تأثیرگذار است (۱۹-۲۲). همچنین در سایر مطالعات مشابه مشخص شد که استخراج جیوه از اسید کلریدریک بیشتر از اسید نیتریک است، اما با مخلوط اسید کلریدریک و اسید نیتریک، جیوه بیشتری استخراج می‌گردد (۲۳، ۲۴).

همچنین در مطالعه حاضر، از ۲۸ باکتری جدا شده که در معرض کلرید جیوه در غلظت‌های ۵ و ۱۰ میلی‌گرم در لیتر قرار گرفته‌اند، ۱۹ باکتری نسبت به کلرید جیوه مقاومت نشان دادند. این ۱۹ باکتری که عمدتاً شامل سودوموناس مارجینالیس و سودوموناس سیمیا بودند، توانستند جیوه موجود در لامپ‌های فلوروست را کاهش دهند (۲۳، ۲۴). بیشترین میزان کاهش جیوه مربوط به باکتری سودوموناس مارجینالیس (۲۴/۲%) و کمترین میزان کاهش جیوه مربوط به باکتری سودوموناس سیمیا (۴۷/۶%) به دست آمد.

بر اساس نتایج نمودار ۲، بیشترین درصد کاهش جیوه توسط باکتری سودوموناس مارجینالیس، پلیت شماره ۷ (P7) (۲۴/۹۲%) و کمترین میزان کاهش مربوط به باکتری سودوموناس سیمیا، پلیت شماره ۱۰ (P10) (۴۷/۶%) بود (نمودار ۲) که این نتایج با نتایج مطالعه کفیل زاده مطابقت داشت؛ به طوری که در مطالعه فوق، باکتری‌های سودوموناس و سراتیا مستخرج از رودخانه کر بیشترین مقاومت را نسبت به جیوه (۱۰۰ میلی‌گرم در لیتر) و آنتی‌بیوتیک نشان دادند (۲۵)، در حالی که در مطالعه وانگ و همکاران نشان داده شد که باکتری‌های کاهش‌دهنده سولفور اثرات قوی‌تری بر حذف جیوه (۴/۹۹%) دارند (۱۳).

بر اساس نتایج جدول ۱، از میان ۱۹ باکتری مقاوم به کلرید جیوه، ۱۵ باکتری گرم منفی بودند (جدول ۱). باکتری‌های گرم منفی دارای غشای خارجی بوده و نسبت به باکتری‌های گرم مثبت کمتر تحت تأثیر جیوه قرار می‌گیرند، بنابراین احتمال این که آن‌ها راحت‌تر از محیط جدا شوند، وجود دارد (۲۶). مطابق نتایج مطالعه حاضر، مطالعه سوراجیت داس و همکاران نشان داد که باکتری باسیلوس ترینجنسیس PW-05 می‌تواند در غلظت‌های بالا (۵۰ ppm)

در مطالعه حاضر برای شناسایی باکتری‌های گرم منفی مقاوم به کلرید جیوه از رنگ آمیزی گرم استفاده شد. جدول ۱، نتایج رنگ آمیزی باکتری‌های مقاوم به کلرید جیوه را نشان می‌دهد.

جدول ۱. نتایج رنگ آمیزی باکتری‌های مقاوم به کلرید جیوه

ردیف	شماره پلیت‌های خالص شده باکتری	گرم منفی/گرم مثبت	شکل باکتری
۱	با سیل	گرم منفی	با سیل
۲	با سیل	گرم منفی	با سیل
۳	با سیل	گرم منفی	با سیل
۴	با سیل	گرم منفی	با سیل
۵	با سیل	گرم منفی	با سیل
۶	با سیل	گرم منفی	با سیل
۷	با سیل اسپوردار	گرم منفی	با سیل اسپوردار
۸	با سیل اسپوردار	گرم مثبت	با سیل اسپوردار
۹	با سیل	گرم منفی	با سیل
۱۰	با سیل	گرم منفی	با سیل
۱۱	کوکو با سیل	گرم منفی	با سیل
۱۳	با سیل	گرم مثبت	با سیل
۱۴	با سیل	گرم منفی	با سیل
۱۵	با سیل	گرم منفی	با سیل
۱۷	با سیل	گرم منفی	با سیل
۲۰	با سیل	گرم منفی	با سیل
۲۲	کوکسی	گرم مثبت	با سیل
۲۳	با سیل	گرم منفی	با سیل
۲۷	با سیل رشته‌ای قارچی	گرم مثبت	با سیل رشته‌ای قارچی
		شکل	

بحث

بر اساس نمودار ۱، بیشترین مقدار جیوه (۰/۳۸ میکروگرم در لیتر) استخراج شده در نسبت $\text{HCl:1HNO}_3 = 4$ گزارش شد (نمودار ۱)، در حالی که در مطالعه ال‌قوتی و همکاران، بیشترین میزان جیوه در نسبت‌های $\text{HCl:1HNO}_3 = 6$ گزارش گردید. این اختلاف احتمالاً می‌تواند به دلیل تفاوت در نوع لامپ‌های فلوروست مورد مطالعه باشد (۵). همچنین مقایسه این مطالعه با سایر مطالعات نشان داد فاکتورهایی مانند سال تولید، ساعات کارکرد لامپ و

کپسول‌سازی ترانسفورماتور حذف جیوه را تقریباً تا ۱۰۰٪ افزایش می‌دهد. به علاوه، باسیلوس سرئوس در طیف وسیعی از شرایط محیطی همچون شوری (۱۰-۵ ppm) و جیوه (۵۰-۵ ppm) و pH و در محیط آلوده به جیوه بیش از ۷ روز می‌تواند زنده بماند. باکتری‌های نرمال قادرند ۶/۴٪ از جیوه را حذف کنند، در حالی که در اثر سینزیستی با باکتری باسیلوس سرئوس در شرایط طبیعی می‌تواند ۹۶٪ جیوه‌غیرآلی را بعد از ۷۲ ساعت حذف کند (۲۹).

نتیجه گیری

باکتری‌های فاضلاب برای سمیت‌زدایی جیوه موجود در لامپ‌های فلوروستن به عنوان یک روش کارآمد، کم‌هزینه و دوستدار محیط زیست قابل استفاده می‌باشد و مطالعات بیشتر در این زمینه می‌تواند در حذف این آلاینده از محیط زیست مؤثر باشد. بنابراین، بکارگیری باکتری‌های هتروتروف فاضلاب می‌تواند به منظور کاهش و یا حذف جیوه دوظرفیتی موجود در پودر فسفر لامپ‌های فلوروستن به کار رود.

ملاحظات اخلاقی

نویسنده‌گان تمام نکات اخلاقی شامل عدم سرقت ادبی، انتشار دوگانه، تحریف داده‌ها و داده‌سازی را در این مقاله رعایت کرده‌اند. همچنین هرگونه تضاد منافع حقیقی یا مادی که ممکن است بر نتایج تفسیر مقاله تأثیر بگذارد را رد می‌کنند.

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل پایان‌نامه کارشناسی ارشد به عنوان طرح تحقیقاتی مصوب به شماره ۹۵۱۳۳۹ می‌باشد. بدین‌وسیله از تمامی استاید و دوستانی که ما را در نگارش این پژوهش یاری نمودند، تشکر و قدردانی می‌شود.

نسبت به جیوه مقاومت نشان دهد. در باکتری‌ها، زن‌هایی رمزگشایی شده برای جیوه (مراپورن) بر روی پلاسمید و ترانسپوزون‌ها قرار دارند. اختلاف بین باکتری‌های گرم مثبت و گرم منفی در مقاومت به جیوه با هیبریداسیون DNA آشکار می‌شود (۲۷). در مطالعه حاضر، حضور زن A در باکتری‌های هتروتروف، علاوه بر تأیید مراپورن به‌طور غیرمستقیم، حضور زن‌های عملکردی در اپرون را نیز تأیید می‌کند. این باکتری‌ها بیش از ۹۰٪ جیوه‌معدنی را به بخار تبدیل کرده، بنابراین نقش عملکردی زن A که در غیاب سایر پروتئین‌های تنظیم کننده (merR، merP، merT) عمل می‌کند را نشان می‌دهد. بنابراین، این باکتری جزء طیف محدود باکتری‌های مقاوم به جیوه محسوب می‌شود. نتایج مطالعه حاضر نشان داد که باکتری‌ها می‌توانند جیوه را در pH برابر ۷-۸ و دمای ۴۰-۲۵ درجه سانتی‌گراد به بخار (فرم عنصری) تبدیل کنند. باکتری‌های هتروتروفیک دارای مراپورن قرار گرفته بر روی پلاسمید بوده که همانند دیگر باکتری‌های مقاوم به جیوه عمل می‌کند. بنابراین حضور عامل مقاوم نسبت به جیوه در پلاسمید، باعث کارایی بیشتری در تبدیل زیستی است. پلاسمید در ژنوتیپ مقاوم می‌تواند به آسانی از یک نسل به نسل دیگری منتقل شود و ژنوتیپ مقاوم گسترش یابد، در حالی که بسیاری از باکتری‌ها مراپورن‌شان بر روی DNA و ترانسپوزون‌ها هستند. باکتری‌های مقاوم به جیوه مرتبط با مراپورن جایگاه‌های بسیاری همچون پلاسمید، ژنومیک DNA، ترانسپوزون و اینتگرین دارند. گونه‌های بسیاری از اشیائیاکلی، باسیلوس و سودوموناس مراپورون‌شان روی پلاسمید است (۲۸).

داس و همکاران نشان دادند که باکتری باسیلوس سرئوس مستخرج از خلیج بنگال در شرایط آزمایشگاهی قادر است ۹۹٪ جیوه را حذف کند و همزمان بیش از ۵۳٪ از آن را هم به بخار تبدیل کند.

References

- Subhavana K, Qureshi A, Roy A. Mercury levels in human hair in South India: baseline, artisanal goldsmiths and coal-fired power plants. *Journal of exposure science & environmental epidemiology*. 2019;1:1.
- Lecler M-T, Zimmermann F, Silvente E, Masson A, Morèle Y, Remy A, et al. Improving the work environment in the fluorescent lamp recycling sector by optimizing mercury elimination. *Waste Management*. 2018;76:250-60.
- Hobohm J, Krüger O, Basu S, Kuchta K, van Wasen S, Adam C. Recycling oriented comparison of mercury distribution in new and spent fluorescent lamps and their potential risk. *Chemosphere*. 2017;169:618-26.

4. Kadam A, Nair GB, Dhoble S. Insights into the extraction of mercury from fluorescent lamps: A Review. *Journal of Environmental Chemical Engineering*. 2019.
5. Al-Ghouti MA, Abuqaoud RH, Abu-Dieyeh MH. Detoxification of mercury pollutant leached from spent fluorescent lamps using bacterial strains. *Waste management*. 2016;49:238-44.
6. Phanprasit W, Muadchim M, Park J, Robson MG, Sujirarat D, Kwonpongsagoon S, et al. Mercury health risk assessment among petrochemical workers in Rayong Province, Thailand. *Human and Ecological Risk Assessment: An International Journal*. 2019;25(6):1448-62.
7. Abass K, Huusko A, Knutsen H, Nieminen P, Myllynen P, Meltzer H, et al. Quantitative estimation of mercury intake by toxicokinetic modelling based on total mercury levels in humans. *Environment international*. 2018;114:1-11.
8. Liang P, Feng X, Zhang C, Zhang J, Cao Y, You Q, et al. Human exposure to mercury in a compact fluorescent lamp manufacturing area: By food (rice and fish) consumption and occupational exposure. *Environmental pollution*. 2015;198:126-32.
9. Park J-H, Wang JJ, Xiao R, Pensky SM, Kongchum M, DeLaune RD, et al. Mercury adsorption in the Mississippi River deltaic plain freshwater marsh soil of Louisiana Gulf coastal wetlands. *Chemosphere*. 2018;195:455-62.
10. Liu L, Bilal M, Duan X, Iqbal HM. Mitigation of environmental pollution by genetically engineered bacteria—Current challenges and future perspectives. *Science of The Total Environment*. 2019.
11. Bonsignore M, Andolfi N, Barra M, Madeddu A, Tisano F, Ingallinella V, et al. Assessment of mercury exposure in human populations: A status report from Augusta Bay (southern Italy). *Environmental research*. 2016;150:592-9.
12. Ozgur C, Coskun S, Akcil A, Beyhan M, Üncü IS, Civelekoglu G. Combined oxidative leaching and electrowinning process for mercury recovery from spent fluorescent lamps. *Waste management*. 2016;57:215-9.
13. Wang J, Hong Y, Lin Z, Zhu C, Da J, Chen G, et al. A novel biological sulfur reduction process for mercury-contaminated wastewater treatment. *Water research*. 2019;160:288-95.
14. Imron MF, Kurniawan SB, Soegianto A. Characterization of mercury-reducing potential bacteria isolated from Keputih non-active sanitary landfill leachate, Surabaya, Indonesia under different saline conditions. *Journal of environmental management*. 2019;241:113-22.
15. Huang Z, Wei Z, Xiao X, Tang M, Li B, Zhang X. Simultaneous mercury oxidation and NO reduction in a membrane biofilm reactor. *Science of The Total Environment*. 2019;658:1465-74.
16. Giovanella P, Cabral L, Bento FM, Gianello C, Camargo FAO. Mercury (II) removal by resistant bacterial isolates and mercuric (II) reductase activity in a new strain of *Pseudomonas* sp. B50A. *New biotechnology*. 2016;33(1):216-23.
17. Su Y-Q, Zhao Y-J, Zhang W-J, Chen G-C, Qin H, Qiao D-R, et al. Removal of mercury (II), lead (II) and cadmium (II) from aqueous solutions using *Rhodobacter sphaeroides* SC01. *Chemosphere*. 2019;125166.
18. Nabavi BF, Nikaeen M, Amin MM, Hatamzadeh M. Isolation and identification of aerobic polychlorinated biphenyls degrading bacteria. *International Journal of Environmental Health Engineering*. 2013;2(1):47.
19. Jang M, Hong SM, Park JK. Characterization and recovery of mercury from spent fluorescent lamps. *Waste management*. 2005;25(1):5-14.
20. Rhee S-W, Choi H-H, Park H-S. Characteristics of mercury emission from linear type of spent fluorescent lamp. *Waste management*. 2014;34(6):1066-71.
21. Rey-Raab N, Gallardo A. Determination of mercury distribution inside spent compact fluorescent lamps by atomic absorption spectrometry. *Waste Management*. 2012;32(5):944-8.
22. Park H-S, Rhee S-W. Estimation of retorted phosphor powder from spent fluorescent lamps by thermal process. *Waste management*. 2016;50:257-63.
23. Hobohm J, Kuchta K, Krüger O, van Wasen S, Adam C. Optimized elemental analysis of fluorescence lamp shredder waste. *Talanta*. 2016;147:615-20.
24. Innocenzi V, Ippolito NM, De Michelis I, Medici F, Vegliò F. A hydrometallurgical process for the recovery of terbium from fluorescent lamps: experimental design, optimization of acid leaching process and process analysis. *Journal of environmental management*. 2016;184:552-9.
25. Kafilzadeh Farshid MN, Kargar Mehdi. Isolation and identification of mercury-resistant bacteria from water and sediments of the Kerr River. *Journal of the World of Microbes*. 1(1):43-9 [In Persian].
26. Aram M, Sharifi A, Kafeelzadeh F, Naghmachi M, Yasari E. Isolating mercury-resistant bacteria from Lake Maharloo. *International Journal of Biology*. 2012;4(3):63.
27. Kargar M, Jahromi MZ, Najafian M, Khajeian P, Nahavandi R, Jahromi SR, et al. Identification and molecular analysis of mercury resistant bacteria in Kor River, Iran. *African Journal of Biotechnology*. 2012;11(25):6710-7.
28. Dash HR, Mangwani N, Das S. Characterization and potential application in mercury bioremediation of highly mercury-resistant marine bacterium *Bacillus thuringiensis* PW-05. *Environmental Science and Pollution Research*. 2014;21(4):2642-53.
29. Dash HR, Das S. Bioremediation of inorganic mercury through volatilization and biosorption by transgenic *Bacillus cereus* BW-03 (pPW-05). *International Biodeterioration & Biodegradation*. 2015;103:179-85.